

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 46. Zettortdeena 15tā November 1845.

J a u n a s s i n n a s.

Pee Gehlpils draudses peederr arridsan 12 fainneeki no Sallasmuischhas. Kad mahzitajs sawu ammatu preefsch 31 gaddeem usnehme, reiti lahdz lassitajs atrohnams bij un wehl rettak schurp turp kahdu wezzu Bihbeli pa mahjahn atradde. Laiki gaischaki tilke, lassitaji pa tuhfscheem wairojahs un kad Deewa wahrds wissas kristigas atsöhchanas ihstais awots irraid, tad mahzitajs sawas Gehlpils-Sunnakstes draudses lohzeuktus skubbinaja, kahbus 5 kap. sudr. no ikweenahm mahjahn ifgadd us Mahrtineem, us Deewa wahrdu eepirkshanu fames, un Bihbeles isdallih, kamehr wissas mahjas pilditas un ikweenam fainneekam ar sawu fai mi schi grahmata rohkā buhtu. Daschi pagasti paklau-sja, ka tee gohdiqi mahzitaja pagasti no Gehlpils un Sunnakstes mahzitaja muischahm, un arridsan schee 12 minneti Sallasmuischhas fainneeki, Pitfesmuischhas fainneeki un dauds zitti, ka taggad gan drihs 200 Bihbeles draudse warr atrast, kur jauni laudis arridsan sahk lassih un sinn grahmatas atrast un Bihbeles weetas ussist. Bet pee Sallasmuischhas 12 fainneekem gohdam peeminnams, ka wezs waggare Pehter Wehwers no Wehweru mahjahn ar sawu padohmu allashin ka pirmajs rahdijahs. Us scho fwehtu darbu palihdseja arr mihligi laudis mahzidami, tas fainneeks no Meistru mahjahn, teesnesis Mahrtinsch Kollberg un ta laika gohdiqs pehr-minderis Jahnis Sollberg no Bolanu mahjahn, kas taggad teesnescha ammatā. Pehz laika scho fwehtu darbu ar gohdu isgalleja scha laika pehr-minderis Jahnis Sollberg, arridsan fainneeks no Bolanu mahjahn, ko es taggad wissus gohdam peeminnu. Schee gohdigi wihri man 21mā Oktober, (kur mehs Deewam par sawu isskaidrotu tizzibu Gehlpille pateizibu nessam), ar fir-

nigahm preeka assarahn par to labbu padohmu irr pateikuschi, ka es winneem zettu rahdijis, to wissdahrgaku leetu eemantoht, kas teescham labbaki irr, ne ka dauds tuhfsoschi selta gabbali, un kas irr weens gaischums us muhsu zelleemi. Par tahm 12 mahjahn 15 Bihbeles taggad atrohnamas, kas ne tikween rahdischanas pehz us laktina turramas, bet kur arridsan jauni un wezzi eekschā lassa, tizzibā un atsöhchanā peeaug. Kaut jelle irr zittas mallās muhsu, no Deewa mihlotas Kursemnes, ta darritu, ka truhkums pee Deewa wahrdeem ne kur ne buhtu redsams. Bet mehs schahs sunnas islaist ami scheem gohdi-geem namma-tehweem laimi wehlejam un Deewu luhdsam, lai Kristus gars untizziba eeksch Winnu jo deenas eeksch teem wairak peeaug, ka tee war-retu pastahweht preefsch Kristus foehga-krehsla, kas fazijis: Debbes un semme suddihs, bet manni wahrdi ne suddihs. Kas man mihlo, tas mannu wahrdu turrehs!

Mahzitajs R. Stender.
Sunnakstē, 28tā Oktober 1845.

. Ne i kreis wiltiba isdohdahs, jeb: jo leelakas behdas, jo tuwaka Deewa schehlastiba.

(Skattees Nr. 45. Beigums.)

Tē nu fuhdsetajs no kauna ne drihkssteja nej azjis pazelt, un nule tik wehl nopratté, ka pats sawā sihklā sapinkejees, nobihdees, ka nu wiss buhs gaismā nahzis; par welti winsch mekle ar sawu mehli atraisitees, kamehr heidsoht pats sawu noseegumu isteize, prohti ka abbi ar nosudduschu beedri-us tam fabeedrojusches scho weenteesigu atraitni peewilt. Wiltneeks dabbuja sawu

pelnitu sohdu. Alpfuhdseta atraitne nu bij walsam no farwas fuhdsibas un wehl wairak us Deewa ta Kunga glahbschanu un paligu valahwahs. Winna patte teesham nu bij peedishwojuse: jo tuwaki leelas behdas, jo tuwaki arri Deewa schehlastiba! un apfohljahs no ta brihscha, farvu nauhinu labbaki zittur, ne ka schenki us andeli bruhleht. Winna fazija ar gudra Salamana wahrebeam: kuptschis un prezzeeneeks ne warr bes grehleem buht. Gan dohmaju: tihschi ne weenam grässi par welti ne esmu nehmuse, bet woi manna prezze wisseem labbumā gabjuse? Woi gan esmu palihdsejuse pee tam, farwam tuwakam dsihwibu glahbt jeb ne wairak pohsticht? Woi katriis no manna trakteera mohjās pahrgahjis bija zaurmannim labbohts jeb apgrehzinahts? Woi esmu katri, kas pee mannim ilgaki kawejahs, skubbinajuse schigli us mahjahn pee farweem darbeem eet? Woi naw manna nammā it nekad beskawnigas singes un wallodas dsirdetas? Al Deews, esfi man nabbaga grehzineezei schehligs! Manna firds man to leezina, ka manni grehki irr gruh-taki ne ka juhras smiltis. Schinni weetā dsihwodamai man, ilgi jeb ihfi, Deewa ta Kunga rihkste buhs jabauda. Warrbuht ka zitteem trakteera-kungeem, schenkereem un frohdsineekeem labbaka laime irr, ka tee warr bes grehleem farvu maiisi ehst; es ne spehju to; ifdeenas kad farvu dsihwi usskattohs grehki manni beede. Zittadi man buhtu weegla dsihwe, bet ja skattohszik tahln no Deewa esmu, tad bailes, breefmigas bailes manni sagrabj!

Peelikschu klah: man dohmaht, katram kuptschim, wiserwairak stipra dsehreena kuptschim buhtu ta pascham jawaizajahs, ka schi atraitne pratta ferwi jautah. Al zik daschs zaur brandwihns dierschanu farvu dsihwi irr ispohstijis un ispohstihs wehl joprohjam! Zik daschs tai wissu leelaka apgrehzibā zaur brandwihns schuhposchanu eegrinnis! Un tu, kas tu wianam pee tam pee-palibsi winna wesselibu, mantu, gohdu ir dwehseles fruchtibu laupiht, sakki, woi wehl tam kas labs atleekahs? Wissu laizigu un muhschigu labbklahschananu tu tam ne wehleji eemantoh, bet behdas, newesselibu, nabbadisibu, kaunu un

dwehseles truhkumu? Sakki, woi tu warri jeb sinni tam tannī weetā zittu ko labbaku atdoht? Un woi warresi ta Kunga teesa glahbtees, dawdseem tahdu launumu darrijis? Nu warr buht, kad labbu mutti turri, kas sinn woi ne tifsi zauri? Schè tew gan labbi waizahs — ; un — ja ne gribbi us laimi braukt, tad brauz draugs labbaki kur drohschibu wairak redst.

J. W. g.

• Lutter a lu hgschana leetus vēbz.

Tai 1532trā gaddā qta Juhni gahje nelaika Lutters, kad dauds neddelas ne bija leetus lijis, farwā dahrssā zeereht. Redsejis, ka wiss lohti bij iskaltis, winsch Deewu luhdse un fazija: Mihlais Deews, Tu esfi fazijis zaur to kehninu Dahwidu, Tu eshoft klah wisseem, kas Lewis peesauz, wisseem, kas Lewis pateesibā peesauz; ka tad tas nahkahs, ka Tu mums ne gribbi leetu doht, jebchu mehs gan fenn sauzaam un luhdsam? Lai gan; ja Tu nu ne dohd mums leetu, tad Tu tik jaw ko labbaku mums gribbi eedoht. Meers un pee tam plahns kummoris, irr tak labbaki ne ka augligs gads, ko eenaidneeki parihj. Bet mihlais debbesu tehwis, laujees jell sevis peeluhtees, tawa mihta dehla Jesus Kristus labbad, kas irr fazijis: Pateesi, pateesi, es jums faktu, ko juhs to tehwu manna wahrdā lubgfeet, to winsch jums dohs. Luhdseet, tad juhs dabbu-feet. Tad jaw mums wajadsetu preefsch tameem eenaidneekem kaunetees jo probjam to basnizā fluddinaht, kad Tu muhs ne gribbetu paklausih. Tu sinni, ka mehs no wissas firds luhdsam un nopushdamees issauzaam: Al! paklausit muhs! Ta runnoja tas deewabihjigs Lutters garrā aishgrahbis ar Deewu eelsch tizzibas, un arri tai paschā nakti lija.

P.

* * *

D se h r e i s - i r r k a t r a m g r e h k a m
p a d e w i g s .

Pee kahda nammneeka deeneja puisis, kas Deewu bihajahs, bet kam no launa garra dauds

usmahfschanahs bija. Kahdu reis winsch fazzija: Sakk tu launais gars, ko tu gribbi no man-nim ka man tak ween reis irr meers no tewim? Tas wels tam atbildeja: tribs wehleschanahs es tewim leeku preefschā. Pahrkahp laulibu ar ta-wa kunga seewu. Winsch to ne gribbeja dar-riht. Tas wels fazzija: Nu nositt winnas wihr-ru: Scho arri winsch leedsehs darriht. Wehl tas wels fazzija: Nu tad peedserrees. Ja, to es darrischu, fazzija winsch. Un — kad nu winsch bija peedsehrees, pahrkahp tas laulibu ar farwa kunga seewu; tad nabze winnas wihrs pee ta un gribbeja tam fist, bet winsch nositte to um-ta sawā reibumā, winsch wissus tohs grehkus isdarrija, ko winsch skaidrā sirdi bija kā negan-tus grehkus usmettis.

P.

* * *

Teesas wiham waijagoht rohkas
fme hre ht.

Kahdai atraitne atgaddijahs pee teesas eet fur schai par winnas taisnibu senn deenahm jaw wai-jadseja spreediumam isnahfscham buht, bet to-meir schis spreediums tai ne nabze. Tad fazzija tai kahda zuita atraitne: eesmehrejeet teesas wiham rohkas, tad juhsu leeta tiks us to ahtraku isdarrita. Winna gribbedama schohs wahrdus labbi paturrecht tohs aisslikke aiss aufs un atkal pee teesas eedama panehme masu vohdinu ar sinehri lihds; kad nu teesas wihrs tai sawu rohku sineedse, ta tuhdal ar to sinehri, ko ta bij lihds nehmusees, ta teesas wiham rohku ewitteja. Tas teesas wihrs to redsedams fazzija: ko juhs darrat? Atrai-tne atbildeja: ne ko zittu ka to kas mannim irr mahzihts. Nu bij teesas wiham ko kaunetees un — winnas suhdsiba tikkə tai paschā deena is-spreesta.

P.

* * *

Saglis bes ausim.

Kahdam eelsch Londones-fakertam sag'im tikkə schi strahpe spreesta, ka tam abbas ausis kluhtu

nogreestas. Kad nu tas bende winnu us to wee-tu bija noweddis kur katis launa darritajs notee-fahts tikkə, nehme winsch tam zeppuri no gal-was nohst, gribbedams pee ta to nospreestu teesu ispildiht, betzik dusmigs winsch palikke redsejis ka tam saglim ne weenas auss ne bija klah, winsch tadeht tai ahtrumā un sawās dusmās s-fauze: „ne nerro tu mannis!“ Tas saglis tam itt kluftu atbildeja: „Nu, brihnumis, ikf zettortā neddelā jaw man ne warr jaunas ausis peeaut!“

P.

• S m e e k l i s:

Wihnes pilsatā kahds baggats, bet parleeku wahjsch skrohderis feri gribbeja likt nomahleht. Tas mahlderis tam prassija: woi juhs gribbeet ka es juhs ar uhdens- jeb ar eljas-fehrwi nonem-mu. Es dohniaju gan ar eljas-fehrwi, fazzija tas skrohderis, lai es tak mas ko treknaks is-skattohs.

P.

• J o h k i.

Jahnis mehdse ollaschin basnizā ap spreddika laiku apsnaustees, ka dauds ir taggad wehl lob-praht darra! — Bet kad weenreis swesch mahzi-tajs spreddiki teize, palikke Jahnis nomohdā un nemas ne snaude. Par to brihniyohs winna kai-misch un jautaja to, kā tas spehjis bes meega valikt? Tē Jahnis ittin gudri atbild: „Na, ka tad nu ne; kad muhsu mahzitajs speddiki teiz, tad sunnu ka wiss pareissi buhs, bet nu bija swesch atnohzis, un es wehrā likku, woi schim ne ees walloda kur greift.“

*

Kahds dsehrejs speegeli skattidamees issauze: Sinn tewi kahkis; baltu brandwihnu ween estmu dsehris, bet mans deggons ar weenu wairak far-kans paleek!

*

Lihsei par nakli behrns brehze un ta ne war-reja aismigtees. Tē schi wiham pozell un lubds: lai tas jell arri kahdu brihtinu behrnu paschuhpo,

jo winnam jaw arri pee ta behrta fawa datta es-
soht. Wihrs us ohtreem fahneem apgreesda-
mees atbild: „schubpo tu tik tawu dattu ween;
lai manna datta brehz.“

* * *

Pehteris ne bij jaunās beenās skohlā gahjis un
tadeht ne pratte nej lasshēt neds arri rakstiht. Tē
schim nejauschi grahmata atnahk un tas nu kai-
minu lubds lai to grahmata islassa. Bet tas
grahmata tas kluē beskaunigi islamiahts un kad
nu wissai rupji wahrdi nahze, kaunejahs Pehte-
ris, ka kaiminsch tohs arri dabbu dsirdeht un
aisspeede tam abbas ausis, lai tas ne dsird, fo
pats. lassa.

* * *

Rahds wundersellis frohgā nahts kohteli neh-
mis, ne warreja aismigtees, jo dsebreji frohgā fa-
nahkuschi aplam blaustijahs. Tē schis no kam-
bara frohgas istobā isgahjis frohdsineku lubds,
lai jell rihtā ittin agri to pazeltoht; tas effoht ne
taht no frohga fawu naudas makkū nejauschi is-
mettis un gribboht to atkal usmekleht. Krohds-

neeks to arri apsohlahs; bet tee dsebreji to dsirde-
juschi steidsehs ahtri prohjam, wundersetta nau-
das makkū atrash; pa tam schis par fawu gu-
dribu preezigs, drihs aismigge.

Gudras atbildeschanas.

Trihs wunderselli pa zettu eedami erauga zell-
mallā nosprahguſchu funni. Pattlabban fahds
schilhs garram eet un schee tamussauz: „Schihd,
raug' kur taws brahlis gull!“ Schilhs apstah-
jahs, iswelt brilli no kabbatas un to nosprahgu-
ſchu funni apluhkodams atbild: „Ne, tas irr
juhsu brahlis, jo tas naw apgraishts.“

Kahds zilweks kluē pee teefas apsuhdsehts ka
tas burvis effoht un garris fauzoht no pasleh-
tahm weetahm ahrā. Teefas fungis to jauta:
„woi tu effi tohs garris fauzis?“ „esmu gan“
schis atbild „bet tee ne nahze.“

Zitta fluddinachana.

Stuhrumuischā buhs tirgi, prohti: 1) tai 26tā
April tirgu = tirgu, 2) tai 26tā September lohpu = tir-
gu, un 3) tai 18tā November linnu = tirgu.

Naudas, labbibas un prezzi tirgus us plazzi. Rihgā, tanni 12tā November 1845.

Sudraba naudā.		Sudraba naudā.			
Nb.	Kv.	Nb.	Kv.		
I jauns dahlberis	geldeja	I 33	I pohts kannepu	tappe maſſahs ar	I —
I puhrs rudsu	tappe mafahs ar	2 75	I — linnu labbakas surtes	— —	I 80
I — kweeschu	— —	3 50	I — filktakas surtes	— —	I 60
I — meeschu	— —	I 50	I — tabaka	— —	— 75
I — meeschu - putraimū	— —	2 50	I — dselses	— —	— 80
I — ausu	— —	I 40	I — sweesta	— —	3 20
I — kweeschu - miltu . . .	— —	4 20	I muzzo filku, preeschu muzzā	— —	7 —
I — bihdeletu rudsu - miltu	— —	3 20	I — — wibkschnu muzzā	— —	7 50
I — rupju rudsu - miltu	— —	2 70	I — farfanas sahls . . .	— —	7 —
I — firnu	— —	3 —	I — rupjas leddainas sahls	— —	5 —
I — limnu - sehklas . . .	— —	4 —	I — rupjas baltas sahls	— —	4 50
I — kannepu - sehklas . . .	— —	2 —	I — smalkas sahls . . .	— —	4 20
I — limmenu	— —	5 —			

Wrihw driskeht.

No juhmallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Waldischanas-raths A. Beikler.
No. 391.